

Dalykinių (ekonominių) tekstų skaitymas ir kondensuota aplinkybių raiška vokiečių ir lietuvių kalboje

Eglė Kontutytė

Anotacija. Padidėjus Lietuvoje dalykinių kalbų mokymo(si) poreikiui, lingvistiniai ir didaktiniai tyrimai, kurie padėtų organizuoti dalykinės kalbos mokymo procesą, tampa ypatingai svarbūs. Vienas iš aktyviausių dalykinės kalbos komunikacijos būdų ir svarbiausių dalykinės kalbos mokymo tikslų yra dalykinių tekstų skaitymas.

Skaitymo tyrinėtojai teigia, kad skaitomo teksto prasmė suvokiama, taikant „iš apačios į viršų“ (*bottom-up*) strategiją (teksto prasmė suvokiama remiantis lingvistine teksto informacija) ir „iš viršaus į apačią“ (*top-down*) strategiją (teksto prasmę suvokti padeda turimos dalyko žinios, sukaupta patirtis). Remiantis nuostata, kad pradėdantieji skaityti užsienio kalba remiasi „iš apačios į viršų“ (*bottom-up*) strategija ir pradžioje perkelia gimtosios kalbos suvokimo strategijas, skaitydami tekstus užsienio kalba, galima daryti prielaidą, kad lietuviams, skaitantiems dalykinius tekstus vokiečių kalba, gali būti sunku suvokti aplinkybes, išreikštas veiksmažodiniu daiktavardžiu su prielinksniu, nes ši vokiečių kalbai būdinga kompleksiška aplinkybių raiška yra nebūdinga gimtajai skaitančiųjų kalbai, kurių skaitymo strategija yra susiformavusi, remiantis mažiau kondensuota dalyvine, pusdalyvine ir padalyvine aplinkybių raiška, būdinga lietuvių kalbai.